ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 26.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 30-го *Марта* — **1845** — *Wilno.* PIĄTEK, 30-go *Marca.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 21 *Марта.*

Въ Высочайшихъ Указахъ, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, данныхъ Правительствующему Сенату Марта въ 17-й и 20-й дни, изображено:

1) „Въ ознаменованіе особеннаго Нашего благоволенія къ Любезному Племяннику Нашему, Принцу Петру Ольденбургскому, посвящающему все время и труды свои Нашей службѣ, а равно и вниманія Нашего къ симъ трудамъ его и достоинствамъ, Мы признали за благо пожаловать ему лично и Супругѣ его, Принцессѣ Терезіи, титулъ Императорскаго Высочества, на томъ же основаніи, какъ оный дарованъ родителю его, Принцу Георгію, въ Бозѣ почивающимъ Императоромъ Александромъ Первымъ. Повелѣваемъ Правительствующему Сенату, составивъ приличествующій сему новому титулу Принца Петра Ольденбургскаго гербъ и дипломъ, поднести оные Намъ на утвержденіе."

2) „Въ 20-й день сего мѣсяца Любезнѣйшая Дочь Наша, Великая Княгиня Марія Николаевна, благополучно разрѣшилась отъ бремени Дочерью, которая, по обрядамъ Православной Церкви Нашей наречена Евгеніею.

Воздавъ благодареніе Всевышнему Промыслу за таковое Императорскаго Дома Нашего приращеніе, Мы признали за благо, во изъявленіе Нашей родительской нѣжности къ Любезнѣйшей Дочери Нашей, Великой Княгинѣ Маріи Николаевнѣ и къ Супругу Ея, пожаловать лично сей Внукѣ Нашей титулъ Императорскаго Высочества. Повелѣваемъ Правительствующему Сенату сдѣлать всѣ надлежащія распоряженія, дабы сія новорожденная Внука Наша была во всѣхъ, гдѣ приличествуетъ, случаяхъ именуема Ея Императорскимъ Высочествомъ."

—

Управляющій Министерствомъ Финансовъ, Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ *Вронченко*, Всемилостивѣйше утвержденъ Министромъ Финансовъ, съ сохраненіемъ званія Статсъ-Секретаря.

— Управляющему Государственнымъ Заемнымъ Банкомъ, Тайному Совѣтнику *Ореусу*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Исправляющимъ должность Товарища Министра Финансовъ.

— Высочайшею Грамотою, 6-го Декабря 1844 г., Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Св. Анны 1-й степени, состоящій по Арміи, Генералъ-Маіоръ *Ушаковъ* 3-й.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 25-go *Marca.*

W Najwyższych Ukazach, z własnoręcznym Jego Cesarskiej Mości podpisem, danych Rządzącemu Senatowi dnia 17-go i 20-go Marca, wyrażono:

1) „W dowód szczególniejszéj Naszej przychylności ku Ukochanemu Krewnemu Naszemu, Xięciu Piotrowi Oldenburskiemu, poświęcającemu cały swój czas i prace służbie Naszej, oraz w dowód Naszej względności ku tym jego pracom i zasługom, uznaliśmy za dobre, nadać osobiscie jemu i Żonie jego, Xiężnie Teressie, tytuł Cesarskiej Wysokości, na téj zasadzie, na jakiéj tenże nadany był jego ojcu, Xięciu Jerzemu, przez ś. p. Cesarza Alexandra Pierwszego. Rozkazujemy Rządzącemu Senatowi, ułożywszy stosowny do tego nowego tytułu Xięcia Piotra Oldenburskiego herb i dyplomat, podać je Nam do utwierdzenia."

2) „Dnia 20-go ter. miesiąca, Najukochańsza Córka Nasza, Wielka Xiężna Marya Nikołajewna, szczęśliwie powiła Córkę, która, podług obrządków Prawosławnego Kościoła Naszego, otrzymała imię Eugenia.

Złożywszy dzięki Najświętszéj Opatrzności za to pomnożenie Cesarskiego Domu Naszego, uznaliśmy za dobre, dla okazania Rodzicielskiéj Naszej czułości ku Najukochańszéj Córce Naszej, Wielkiej Xiężnie Maryi Nikołajewnie i ku Jej Małżonkowi, nadać téj Wnuczce Naszej osobisty tytuł Cesarskiej Wysokości. Rozkazujemy Rządzącemu Senatowi uczynić wszystkie właściwe rozporządzenia, ażeby ta nowonarodzona Wnuczka Nasza była mianowana we wszystkich należytych okolicznościach Jej Cesarską Wysokością."

—

Zarządzający Ministerstwem Skarbu, Rzeczywisty Radzca Tajny *Wronczenko*, Najłaskawiéj utwierdzony Ministrem Skarbu, z zachowaniem tytułu Sekretarza Stanu.

— Zarządzającemu Pożyczkowym Bankiem Państwa, Radzcy Tajnemu *Oreusowi*, Najłaskawiéj rozkazano bydź Sprawującym obowiązek Towarzysza Ministra Skarbu.

— Przez Najwyższy Dyplomat, 6-go Grudnia 1844 roku, Najłaskawiéj mianowany Kawalerem Orderu Św. Anny 1-éj klassy, liczący się w Armii, Jenerał-Major *Uszakow* 3-ci.

— Исправляющій должность Августовскаго Гражданскаго Губернатора, Статсъ-Референдарій *Тыкель*, въ награду засвидѣтельствованной Намѣстникомъ Царства Польскаго отлично-усердной службы его, Всемилостивѣйше пожалованъ въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники.

Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Правительствующему Сенату, въ 16-й день Февраля, Коллежскіе Совѣтники: Ординарный Профессоръ С. Петербургскаго Университета Игнатій *Ивановскій*, Ординарный Профессоръ Харьковскаго Университета Альфонсъ *Валицкій*, и Чиновникъ по Особымъ Порученіямъ при Министрѣ Народнаго Просвѣщенія Карлъ *Лясковичъ*, за выслугу узаконенныхъ лѣтъ, при усердномъ и безпорочномъ исполненіи своихъ обязанностей, Всемилостивѣйше пожалованы въ Статскіе Совѣтники.

— Высочайшимъ Указомъ, члены бывшей Коммиссіи для образованія Евреевъ въ Россіи, Раввины: Мендель *Шнейерсонъ* и Ицка *Ицхакинъ*, и ученый Еврей, Бердичевскій 1-й гильдіи купецъ, Израиль *Гальперинъ*, возведены въ личное почетное гражданство.

ПОЛОЖЕНІЕ

о подчиненіи Евреевъ въ Городахъ и Уѣздахъ общему управленію, съ уничтоженіемъ Еврейскихъ кагаловъ.

§ 1. Во всѣхъ мѣстахъ, гдѣ дозволено Евреямъ постоянное пребываніе, они по дѣламъ полицейскимъ находятся въ непосредственной зависимости городской или земской полиціи, смотря по мѣсту ихъ жительства; по дѣламъ же о правахъ состоянія, хозяйственнымъ и податнымъ, завѣдываются Думами или Ратушами тѣхъ городовъ, къ коимъ приписаны, хотя бы нѣкоторые изъ Евреевъ и проживали въ мѣстечкахъ, селеніяхъ и деревняхъ.

Примѣчаніе. Постановленныя въ семъ положеніи правила не распространяются: 1-е, на Евреевъ, живущихъ въ Ригѣ, и въ тѣхъ городахъ Курляндской губерніи, кои пользуются особыми привилегіями; 2-е, на Евреевъ поселенныхъ въ Сибири, которые управляются по особому положенію; 3-е, на Караимовъ и 4-е, на Евреевъ земледѣльцевъ, для коихъ существуютъ особыя постановленія.

§ 2. Въ городахъ, гдѣ не имѣется ни Думъ, ни Ратушъ, равно и въ уѣздахъ тѣхъ городовъ, въ коихъ постоянное пребываніе Евреямъ воспрещено, хозяйственное управленіе ими относится къ Думамъ ближайшихъ городовъ, по удобности, съ разрѣшенія Генералъ Губернатора.—Въ тѣхъ же городахъ, гдѣ вмѣсто Думы и Ратуши, хозяйственная часть находится въ вѣдѣніи Магистратовъ, оные завѣдываютъ Евреями на правахъ Думъ и Ратушъ.

§ 3. Думы, Ратуши или Магистраты въ завѣдываніи Евреями, какъ живущими въ томъ самомъ городѣ и уѣздѣ, такъ и причисленными на основаніи предъидущаго §-фа, руководствуются общими правилами учрежденія Городской Думы. Къ обязанностямъ сихъ мѣстъ между прочимъ относится: 1) исправное содержаніе посемейныхъ и алфавитныхъ списковъ о Евреяхъ, рекрутскихъ очередей, податныхъ раскладокъ и приходо-расходныхъ шнуровыхъ книгъ; 2) вѣдомство коробочныхъ доходовъ и прочихъ сборовъ и расходовъ Евреевъ, и 3) записка ихъ въ подлежащія состоянія, перечисленіе, увольненіе въ другіе города и снабженіе паспортами.— По каждому изъ сихъ предметовъ соблюдаются установленныя правила.

§ 4. За симъ никакое особое Еврейское управленіе существовать не должно, и потому всѣ кагалы и прикагалки уничтожаются, а дѣла ихъ немедленно передаются по принадлежности въ Городскія Думы и Ратуши.

§ 5. По передачѣ кагальныхъ дѣлъ въ Городскія Думы или Ратуши, онѣ обязаны содержать во всегдашней исправности: 1) посемейные списки всѣмъ подвѣдомственнымъ Евреямъ, съ означеніемъ званія каждаго. При переходѣ Евреевъ въ другія состоянія и перемѣнѣ мѣста жительства дѣлаются въ сихъ спискахъ немедленно надлежащія отмѣтки; а дабы во всякое время можно было имѣть определительное свѣдѣніе о состояніи Евреевъ и мѣстѣ ихъ жительства, то сказанные списки должны быть возобновляемы чрезъ каждые два года; 2) алфавитные списки *начальниковъ семействъ* Евреевъ, съ означеніемъ подъ какимъ N. состоитъ въ посемейномъ спискѣ; 3) очередные рекрутскіе списки по участ-

— Sprawujący obowiązek Augustowskiego Cywilnego Gubernatora, Referendarz Stanu *Tykiel*, w nagrodę zaświadczonéj przez Namiestnika Królestwa Polskiego szczególniejszéj gorliwości w służbie, Najłaskawiéj mianowany Rzeczywistym Radzcą Stanu.

— Przez Najwyższy Ukaz do Rządzącego Senatu z d. 16 Lutego, Radzcy Kollegialni: Professor Zwyczajny Uniwersytetu St. Petersburskiego Ignacy *Iwanowski*, Professor Zwyczajny Uniwersytetu Charkowskiego Alfons *Walicki*, i Urzędnik do poleceń szczególnych przy Ministrze Oświecenia Karol *Laskowicz*, za wysługę oznaczonych prawem zakresów, obok gorliwego i nieposzlakowanego pełnienia swych obowiązków, Najłaskawiéj mianowani zostali Radzcami Stanu.

— Przez Najwyższy Ukaz, Członkowie byłéj Komissyi Reformy Żydów w Rossyi, Rabbinowie: Mendel *Sznejerson* i Icko *Icchakin*, oraz uczony Żyd, Berdyczewski Kupiec 1-éj Gildy Izrael *Halperin*, podniesieni do stanu osobistego honorowego obywatelstwa.

USTAWA

O poddaniu Żydów po miastach i powiatach ogólnemu Zarządowi, ze zniesieniem Żydowskich Kahałów.

§ 1. We wszystkich miejscach gdzie pozwolone jest Żydom stałe zamieszkanie zostają oni, co do spraw policyjnych w bezpośredniéj zależności od miejskiéj lub ziemskiéj Policyi, stosownie do miejsca pobytu; w interessach zaś tyczących się Praw Stanu, gospodarczych i podatkowych, zawiadują nimi Rady (Dumy) lub Ratusze tych miast, do których są przypisani, chociażby niektórzy z Żydów mieszkali w miasteczkach, osadach i wsiach.

Uwaga. Postanowione w téj Ustawie prawidła nie rozciągają się: 1) do Żydów zamieszkałych w Rydze, i w tych Kurlandskiéj gubernii miastach, które używają oddzielnych przywilejów; 2) do Żydów osiedlonych w Syberyi, którzy rządzeni są osobną Ustawą, 3) do Karaimów, i 4) do Żydów-Rolników, dla których są udzielne urządzenia.

§ 2. W miastach gdzie niema ani Rady Miejskiéj ani Ratusza, tudzież w powiatach tych miast, gdzie stałe zamieszkanie Żydom jest wzbronione, gospodarczy niemi zarząd należy do Rad najbliższych miast, stosownie do miejscowéj dogodności, według uznania Jenerał Gubernatora. W tych zaś miastach, gdzie zamiast Rady i Ratusza, zarząd gospodarczy zostaje w zawiadowstwie Magistratów, te ostatnie mają zawiadywać Żydami w takiéj samej rozciągłości praw jak Rady i Ratusze.

§ 3. Rady, Ratusze lub Magistraty, w zawiadywaniu Żydami, tak mieszkającemi w tém samém mieście i powiecie, jako i przypisanemi z mocy poprzedzającego §, mają się trzymać ogólnych prawideł urządzenia Rady Miejskiéj. Do obowiązków tych urzędów, między innemi należy: 1) Porządne utrzymywanie familijnych i alfabetowych spisów Żydów, kolei rekrutskich, podatkowych rozkładów, i sznurowych xiąg przychodu i rozchodu. 2) Zawiadowstwo dochodów Krobkowych i innych poborów i wydatków Żydowskich, i 3) zapisywanie ich do należytych stanów, przenoszenie zapisów, uwolnienie do innych miast, i wydawanie pasportów. Względnie każdego z tych przedmiotów, przestrzegane być mają ustanowione prawidła.

§ 4. W takim stanie rzeczy żadne inne szczególne władze Żydowskie istnąć nie powinny, a przeto wszelkie Kahały i Przykahałki zostają zniesione, i akta takowych niezwłócznie mają być oddane do właściwych Rad Miejskich i Ratuszów.

§ 5. Po oddaniu aktów kahalnych do Rad Miejskich i Ratuszów, te ostatnie obowiązane będą utrzymywać stale w porządku: 1) familijne spisy wszystkich podwładnych Żydów, z oznaczeniem jakiego każdy z nich jest stanu. Przy przejściu Żydów do innego stanu i przemianie zamieszkania, czynione będą w tych spisach niezwłócznie należyte adnotacye; ażeby zaś w każdym czasie można było mieć dokładne wiadomości o stanie Żydów i miejscu ich pobytu, pomienione spisy powinny być ponawiane co dwa lata. 2) Spisy alfabetowe głów familij Żydowskich, z oznaczeniem numeru, pod którym zapisani są w spisach familijnych 3) Kolejne Rekrutskie spisy według wydziałów. 4) Dokładne kopije Rewizskich skazek. 5) Wiadomości o niedoborach podatkowych ziemskiéj powinności i innych poborów. 6)

камъ; 4) вѣрныя копіи съ ревизскихъ сказокъ; 5.) вѣдомости о недоимкахъ : податныхъ, земской повинности и прочихъ сборовъ; 6.) контракты на коробочные сборы; 7.) вѣдомости о общественныхъ долгахъ, и 8.) окладныя книги податей, вспомогательнаго коробочнаго сбора, съ раскладочными реестрами и другія свѣдѣнія, необходимыя для хозяйственнаго управленія и наблюденія.

§ 6. Посемейные и алфавитные списки Евреевъ первоначально составляются Думами и Ратушами изъ свѣдѣній, которыя поступятъ къ нимъ отъ упраздненныхъ кагаловъ. Для соблюденія правильности, они повѣряются на мѣстѣ посредствомъ сборщиковъ податей, или особо избранныхъ депутатовъ изъ мѣстныхъ Евреевъ, при наблюденіи и, въ чемъ нужно будетъ, при содѣйствіи губернскаго начальства. Такимъ образомъ, по приведеніи сихъ списковъ въ совершенную исправность, дѣлаются въ нихъ въ свое время отмѣтки, указанныя въ предъидущемъ §-фѣ.

§ 7. Каждому Еврею, главѣ семейства, объявляется, какимъ именемъ и прозваніемъ онъ записанъ по ревизіи, внесенъ въ посемейный и алфавитный списки и долженъ именоваться въ паспортахъ и во всякихъ актахъ (Св. Зак. о сост. тома IX, ст. 1293 изд. 1842 г.). Все сіе означается въ выдаваемыхъ отъ Думъ упомянутымъ Евреямъ особыхъ на печатныхъ бланкахъ билетахъ. Съ перемѣнившимъ сіе имя или прозваніе поступается на основаніи общихъ о томъ законовъ. Сами же Думы и Ратуши обязаны соблюдать совершенную правильность въ написаніи именъ и прозваній каждаго Еврея.

§ 8. Губернскія Правленія, собравъ подробныя свѣдѣнія о всѣхъ расходахъ Еврейскихъ обществъ по содержанію синагогъ, школъ, богадѣленъ, раввиновъ и по другимъ предметамъ и означивъ въ какой степени всѣ сіи расходы въ каждомъ уѣздѣ и мѣстечкѣ, могутъ быть допущены и покрываемы коробочными сборами или мѣстными раскладками, составляютъ табели расходовъ, собственно по Еврейскимъ обществамъ въ каждомъ уѣздѣ и мѣстечкѣ и разсылаютъ оныя въ подлежащія Думы или Ратуши, въ градскія и земскія полиціи, для руководства при раскладкѣ общественныхъ сборовъ. Табели сіи возобновляются, судя по измѣненію потребности расходовъ, падающихъ на мѣстныя раскладки, каждый годъ, или по истеченіи трехъ лѣтъ, или по возобновленіи контрактовъ на содержаніе коробочныхъ сборовъ.

Примѣчаніе. Возлагаемыя по силѣ сего §-фа на Губернскія Правленія обязанности исполняются въ отношеніи Евреевъ, жительствующихъ въ городѣ Одессѣ и чертѣ онаго Одесскимъ Военнымъ Губернаторомъ, въ Керчи же и Таганрогѣ тамошними Градоначальниками.

Кромѣ государственныхъ податей и земской повинности, никакіе сборы и раскладки съ Евреевъ не должны быть производимы безъ особаго письменнаго разрѣшенія или предписанія губернскаго начальства на имя Думы или Ратуши завѣдывающей Евреями, которыя приводятъ таковыя распоряженія въ исполненіе. Сами же Думы и Ратуши когда усмотрятъ необходимость въ какихъ либо новыхъ сборахъ, не приступая къ раскладкѣ оныхъ, представляютъ о томъ на разрѣшеніе губернскаго начальства.

§ 10. Думы и Ратуши должны быть увѣдомляемы своевременно отъ Казенной Палаты о всякой прибыли или убыли въ вѣдомостяхъ ихъ ревизскихъ Еврейскихъ душъ, а отъ Губернскаго Правленія: 1), о всякихъ перемѣнахъ, признанныхъ необходимыми по содержанію синагогъ, молитвенныхъ школъ, богадѣленъ, раввиновъ и проч., 2), о всякомъ увеличеніи или уменьшеніи расходовъ, отнесенныхъ на коробочный сборъ, и 3), о назначеніи съ разрѣшенія губернскаго начальства, содержанія какихъ либо лицъ и предметовъ на счетъ коробочнаго сбора или мѣстной раскладки съ Еврейскихъ обществъ.

(*Окончаніе впредь*).

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 25 Марта.

Его Величество Король изволилъ возвести въ потомственное дворянское достоинство, съ званіемъ барона, г-на Шеллинга, профессора Философіи въ берлинскомъ университетѣ, а также Г. Шенлейна, перваго лейбъ-медика Его Величества.

Kontrakta na pobory króbkowe. 7) Wiadomości o długach gminy, i 8) Xięgi taryfy podatków, kapitału zapomogowego króbkowego, z rejestrami rozkładowemi i inne wiadomości, konieczne do gospodarczego zarządu i do należytego nadzoru.

§ 6. Familijne i alfabetowe spisy Żydów początkowie są układane przez Rady i Ratusze z wiadomości, które wejdą do nich po zniesionych Kahałach. Dla przekonania się o ich dokładności, takowe będą sprawdzane na miejscu przez wybranych Deputatów z miejscowych Żydów, pod nadzorem, i w czém wypadać będzie, przy spółdziałaniu Gubernialnéj Zwierzchności. Tym sposobem, po przyprowadzeniu takowych spisów do zupełnego porządku, czynione będą w nich w czasie właściwym adnotacye, wymienione w § poprzedzającym.

§ 7. Każdemu Żydowi Głowie Familii udziela się wiadomość pod jakiém imieniem i nazwiskiem zapisany on jest w rewizyi, wniesiony do spisów familijnego i alfabetowego, i jak powinien mianować się w pasportach i wszelkich aktach. (Układu Praw o Stanach Tomu IX, artykuł 1,299, wyd. 1842 roku). Wszystko to oznacza się w wydawanych od Rad pomienionym Żydom osobnych biletach, na drukowanych blankietach. Z przemieniającemi takowe imię lub nazwisko, postępuje się podług ogólnych w tym przedmiocie postanowień prawa. Same zaś Rady i Ratusze obowiązane są zachować jak największą dokładność w pisaniu imion i nazwisk każdego z Żydów.

§ 8. Rządy Gubernialne zebrawszy dokładne wiadomości o wszelkich rozchodach gmin czyli gromad Żydowskich, z rzeczy utrzymania Synagog, Szkół, Spitalów, Rabinów, oraz na inne przedmioty, i oznaczywszy w jakim stopniu wszelkie takowe rozchody mogą w każdym powiecie i miasteczku być dopuszczone i załatwiane z króbkowych poborów lub miejscowych rozkładów, mają układać tabelle rozchodów, w szczególności co do Żydowskich gmin w każdym powiecie i miasteczku, i takowe rozsyłać do właściwych Rad i Ratuszów, do Miejskich i Ziemskich Policyj, dla przewodniczenia się niemi przy rozkładzie gminowych poborów w ogólności. Tabelle takowe ponawiać się mają, według zmieniającej się potrzeby wydatków, dotyczących miejscowych rozkładów, corocznie, lub też co trzy lata, albo nakoniec przy odnowieniu kontraktów na króbkowy pobor.

Uwaga. Polecające się niniejszym § Rządom Gubernialnym obowiązki mają być wypełniane: we względzie Żydów zamieszkałych w Odessie i jéj okręgu, przez Odesskiego Wojennego Gubernatora; a w Kerczu i Taganrogu, przez Naczelników tych miast.

§ 9. Prócz podatków Skarbowych i Ziemskich powinności, żadne pobory i rozkłady od Żydów nie powinny być wybierane bez szczególnego na piśmie upoważnienia lub zalecenia od Władzy Gubernialnéj, do Rady lub Ratusza zawiadującego Żydami, które mają takowe rozporządzenia przyprowadzać do skutku. Same zaś Rady lub Ratusze, jeżeli upatrywać będą konieczność jakichkolwiek nowych poborów, mają, nie przystępując do ich rozkładu, przedstawiać je na decyzyą Zwierzchności Gubernialnéj.

§ 10. Rady i Ratusze powinny być wcześnie uwiadamiane od Izb Skarbowych o wszelkiém przybyciu lub ubytku w ich zarządzie dusz popisowych Żydowskich, a od Rządów Gubernialnych: 1) o wszelkich zmianach uznanych za konieczne we względzie utrzymania Synagog, szkół modlitwy, szpitalów, Rabbinów i t. d; 2) o wszelkiém powiększeniu lub zmniejszeniu wydatków, zastosowanych do poboru króbkowego; i 3) o naznaczeniu, za decyzyą Gubernialnéj Zwierzchności, utrzymania dla jakichkolwiek osób i przedmiotów z poboru króbkowego lub za pomocą miejscowego rozkładu na gminy Żydowskie.

(*Dokończenie nastąpi*).

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 25 marca.

Król Jego Mość raczył nadać godność dziedziczną szlachecką z tytułem Barona, panu Schelling, Professorowi filozofii w uniwersytecie Berlińskim, i P. Schoenlein, pierwszemu Lekarzowi Jego Krolewskiéj Mości.

(1)

— Донынѣ знатные гражданскіе сановники не имѣли никакихъ наружныхъ отличительныхъ знаковъ своихъ званій; теперь Король опредѣлилъ для нихъ особый костюмъ, именно сюртукъ французскаго покроя съ золотымъ и шелковымъ шитьемъ.

— Газета, издаваемая подъ вѣдѣніемъ Ландрата гамбинскаго уѣзда (въ восточной Пруссіи), сообщаетъ изъ г. Лыкъ слѣдующее: Положеніе нашихъ окрестностей дѣлается все хуже и хуже, и Богъ знаетъ чѣмъ кончится. Наше настоящее весьма печально, и между тѣмъ мы еще недостигли крайнихъ предѣловъ злосчастія и нищеты, приготовленныхъ намъ минувшимъ лѣтомъ. Падежъ скота усиливается ужаснымъ образомъ. Стада овецъ совершенно будутъ истреблены. Въ одномъ калиновкомъ приходѣ пало, по 1-е Марта с. г., 90 лошадей, 2,815 овецъ, 508 штукъ рогатаго скота, 467 свиней, и такъ всего около 4,000 штукъ. Такая же участь постигла и другіе приходы нашего уѣзда. Смертность между народомъ также необыкновенна; въ лыкскомъ приходѣ число умирающихъ, по церковнымъ книгамъ, болѣе чѣмъ удвоилось противъ обыкновеннаго.

— Съ береговъ Рейна пишутъ: „Сообщенное нами прежде извѣстіе, что Ихъ Величества Прусскій Король и Королева въ наступающее лѣто будутъ пребывать въ Штольценфельскомъ замкѣ надъ Рейномъ, теперь совершенно оправдывается. Мы узнали изъ достовѣрнаго источника, что Ихъ Королевскія Величества, въ самомъ началѣ лучшаго времени года, быть можетъ, въ первой половинѣ Мая, отправятся изъ Берлина въ Кобленцъ и, пробывъ тамъ нѣкоторое время, прибудутъ въ лежащій въ прелестныхъ окрестностяхъ сего города Штольценфельскій замокъ, гдѣ Королева останется на цѣлое лѣто, а Король только на нѣсколько недѣль. Еще до отъѣзда Его Величества изъ этого замка, князь Меттернихъ имѣетъ прибыть въ Іоганисбергскій замокъ, и пробудетъ въ немъ также до осени. Въ то время, когда Король во второй разъ прибудетъ въ Штольценфельскій замокъ, за Высокою своею супругою, туда заѣдетъ также англійская Королева Викторія съ принцемъ Албертомъ, по пути чрезъ Брюссель въ Кобургъ. Въ то же время послѣдуетъ съѣздъ туда еще нѣсколькихъ царственныхъ особъ, имѣющихъ лѣтомъ прибыть въ Германію, именно на Эмскія воды.

— Dotąd wysocy urzędnicy cywilni nie mieli żadnéj zewnętrznéj oznaki swoich godności; teraz Król postanowił dla nich strój osobny, a mianowicie, suknię kraju francuzkiego z haftem złotym i jedwabnym.

— Pismo wydawane pod okiem Landratha powiatu Gąbińskiego (w Prussach wschodnich), donosi z miasta Łyk, co następuje: „Stan naszéj okolicy coraz jest smutniejszy, i Bóg wie kiedy się skończy. Smutną jest teraźniejszość, a jeszcze nie doszliśmy do szczytu całego nieszczęścia i nędzy, jaką nam przeszłoroczne lato zgotowało. Upadek bydła powiększa się w sposób zatrważający. Owce wypadają zupełnie. W jednéj parafii Kalinowskiéj, wypadło do d. 1 marca r. b. 90 koni, 2,815 owiec, 508 sztuk bydła, 467 swiń, ogółem więc blisko 4,000 sztuk. Równyż stosunek zachodzi w innych parafiach naszego powiatu. Śmiertelność pomiędzy ludźmi jest także nadzwyczajną, i np. w parafii Łyckiéj, wynosi, podług xiąg kościelnych, dwa razy więcéj od zwykłéj liczby średniéj."

— Od brzegów Renu piszą: „Rozszerzona już dawniéj wiadomość, że przyszłego lata Królestwo Ich Mość Pruscy przebywać będą w zamku Stolzenfels nad Renem, potwierdza się teraz zupełnie. Z wiarogodnego źródła mamy doniesienie, że Królestwo Ich Mość Pruscy zaraz z początkiem pięknéj pory roku, może już w pierwszéj połowie Maja, udadzą się z Berlina do Koblenc, a po krótkim pobycie w tém mieście, zajmą na mieszkanie leżący w powabnéj okolicy jego zamek Stolzenfels, gdzie Królowa bawić ma przez całe lato, Król zaś tylko kilka tygodni. Jeszcze w czasie jego tu pobytu, Xiążę Metternich przybyć ma do zamku Johannisberg, leżącego blisko owéj posiadłości Królewskiéj, i zabawi w nim także do jesieni. W czasie kiedy Król Pruski przybędzie powtórnie do zamku Stolzenfels, po dostojną małżonkę swoję, zjedzie tamże z odwiedzinami Królowa angielska Wiktorya, wraz z Xięciem Albertem, w podróży swéj przez Bruxellę do Koburga. W tymże czasie nastąpić ma w Stolzenfels przybycie jeszcze innych ukoronowanych osób, mających latem przybyć do Niemiec, a mianowicie do wód Emskich.

Франція.

Парижъ, 19 *Марта*.

На прошедшихъ засѣданіяхъ палаты депутатовъ, предметомъ совѣщаній былъ проектъ г-на Дювержье де-Горана, относительно настоящаго порядка балотированія, и именно относительно уничтоженія тайной балотировки, въ пользу сохраненія коей объявила себя однако коммиссія, избранная, по обыкновенію, для предварительнаго разсмотрѣнія сего проекта. По мнѣнію сей коммиссіи, одна только 34-я статья учрежденія палаты, должна быть измѣнена въ томъ, что при теперешнемъ порядкѣ балотированія — посредствомъ привставанія и сидѣнія на мѣстѣ, вводится новый — посредствомъ раздѣленія членовъ палаты на двѣ стороны. Сей послѣдній способъ употребляемъ будетъ исключительно при балотированіи по проектамъ, цѣлію коихъ будетъ измѣненіе или опредѣленіе какого либо новаго закона. При всѣхъ прочихъ, менѣе важныхъ случаяхъ, сохранится прежній способъ балотированія посредствомъ привставанія и сидѣнія, кромѣ тѣхъ случаевъ, когда десять членовъ или болѣе пожелаютъ балотировки по предъидущему способу. Относительно тайной балотировки, коммиссія равномѣрно объявила себя въ пользу ея сохраненія, въ такомъ случаѣ, если до начатія балотировки посредствомъ привставанія и сидѣнія, по крайней мѣрѣ сорокъ членовъ пожелаютъ первой. Этотъ послѣдній пунктъ доклада коммиссіи, былъ главнымъ предметомъ двудневныхъ преній и споровъ; ибо оппозиція сильно поддерживала первоначальный проектъ Г. Дювержье де-Горанна, чтобы тайная балотировка была совершенно уничтожена; съ другой же стороны, Г. Дюпенъ предложилъ поправку въ проектѣ коммиссіи, чтобы число не сорока, а, по прежнему, двадцати только членовъ, почиталось достаточнымъ для требованія тайной балотировки. Послѣ многихъ рѣчей въ пользу и противъ сего предложенія, палата какъ поправку, такъ и весь проектъ коммиссіи, приняла весьма значительнымъ большинствомъ голосовъ. За симъ занимались опредѣленіемъ

Francya.

Paryż, 19 *marca*.

Na onegdajszém i wczorajszém posiedzeniu Izby Deputowanych, przedmiotem obrad był wniosek P. Duvergier de Hauranne względem zmiany dotychczasowego sposobu głosowania, a mianowicie względem zniesienia głosowania tajnego, za którego atoli utrzymaniem oświadczyła się Komissya, wybrana, jak zwykle, do poprzedniego rozważenia rzeczonego wniosku. Zdaniem jéj, jeden tylko, 34-ty artykuł urządzeń Izby, zmieniony być powinien, w tém: iż obok dotychczasowego sposobu głosowania przez powstanie i siedzenie na miejscu, wprowadza się nowy, przez podział członków Izby na dwie strony. Ten ostatni ma się używać wyłącznie przy głosowaniu nad projektami, których celem będzie zmiana albo uchwała jakiegoś nowego prawa. We wszystkich innych, mniéj ważnych okolicznościach, utrzymuje się sposób głosowania przez powstanie i siedzenie, chyba jeśliby nie mniéj jak dziesięciu członków żądało głosowania przez podział. Co do głosowania tajnego, Komissya oświadczyła się również za jego utrzymaniem, w tym razie, jeśli przed głosowaniem przez powstanie i siedzenie, czterdziestu najmniéj członków żądać go będzie głośno albo na piśmie. Ten ostatni punkt sprawozdania Komissyi, był właśnie głównym przedmiotem dwudniowych rozpraw i sporów; oppozycya bowiem obstawała silnie przy pierwotnym projekcie P. Duvergier de Hauranne, ażeby głosowanie tajne całkiem zniesione zostało; z drugiéj zaś strony P. Dupin wniósł poprawkę do projektu Komissyi, aby liczba nie 40, ale jak dotąd 20 tylko członków, była już dostateczną do żądania głosowania tajnego. Po wielu mowach za i przeciw, Izba tak rzeczoną poprawkę, jako i cały projekt Komissyi, znaczną bardzo większością głosów przyjęła. Następnie zajęto się uchwałą kredytu 600,000 fr. na pensye wojskowe w roku 1845, przyczém, po przyjęciu pojedyńczych artykułów, głosowanie nad całym projektem odbyło się poraz piérwszy podług nowo uchwalonego sposobu, przez podział członków Izby na dwie strony. Po obu stronach mównicy postawiono dwie urny, czarną i białą; do

кредита въ 600,000 фр. на жалованье армiи въ 1845 году, при чемъ, по принятiи отдѣльныхъ статей, балотировка по всему проекту происходила въ первый разъ по принятому вновь порядку, посредствомъ раздѣленiя членовъ палаты на двѣ стороны. По обѣимъ сторонамъ каѳедры поставлены были два ящика, черный и бѣлый, въ которые, приглашаемые по имени депутаты, бросали явно свои шары, раздѣляясь такимъ образомъ на двѣ стороны. Дѣйствiе это происходило при общемъ смѣхѣ; впрочемъ этотъ способъ, по общему мнѣнiю, слишкомъ медленъ и занимаетъ много времени. Результатъ балотировки былъ слѣдующiй: изъ числа 242 депутатовъ, 238-мъ бросили свои балы въ бѣлый, а только четверо въ черный ящикъ; за симъ проектъ былъ принятъ.

— Маршалъ Бюжо отправился вчера въ Альжиръ. Полагаютъ, что извѣстiе о случившемся тамъ ужасномъ несчастiи, ускорило отъѣздъ его. На другой день послѣ взрыва недоставало 135 нижнихъ военныхъ чиновъ; въ этомъ числѣ находится 48 человѣкъ раненныхъ. 10-го числа совершена была паннихида за всѣхъ погибшихъ при взрывѣ

— 17-го Ноября минувшаго года, между Францiею и Мускатскимъ Имамомъ въ Занзибарѣ, столицѣ африканскихъ владѣнiй сего правителя, заключенъ былъ мирный и торговый трактатъ. Французскимъ повѣреннымъ былъ Г. Фоссе, флота-капитанъ и начальникъ французскаго морскаго поста при островахъ Бурбонъ и Мадагаскаръ. Мускатскiй Иманъ есть могущественный владѣтель, земли коего занимаютъ значительное пространство, и съ одной стороны граничатъ съ владѣнiями Мегмеда Али и персидскаго шаха, а съ другой простираются до французской колонiи Бурбонъ и до новыхъ владѣнiй Францiи на коморскихъ островахъ. Будучи главою религiи, монархомъ и купцомъ, онъ управляетъ посредствомъ вѣры, оружiя и торговли на пространствѣ 7—800 миль азiатскихъ и африканскихъ береговъ; арабскими племенами бывшаго оманскаго государства онъ управляетъ по арабски; у него находится ключъ къ персидскому заливу и черномому морю; власть его вдоль бывшаго нѣкогда столь извѣстнымъ, но теперь почти забытаго зангвебарскаго берега, распространяется далеко внутрь страны. Доходы его состоятъ изъ нѣсколькихъ миллiоновъ франковъ; онъ имѣетъ многочисленный торговый флотъ, а разныя гавани его служатъ средоточiемъ весьма дѣятельной торговли съ Персiею, Индiею, Мадагаскаромъ и разными европейскими колонiями на индѣйскомъ океанѣ.

— Если сѣть желѣзныхъ дорогъ изъ Парижа въ Лiонъ, изъ Лiона въ Авиньонъ и изъ Авиньона въ Марсель, предложенная на дняхъ палатѣ депутатовъ, придетъ дѣйствительно въ исполненiе; то изъ Парижа въ 24, а изъ Лондона въ 36 часовъ можно будетъ достигнуть Средиземнаго моря.

20 *Марта*.

Королевскимъ постановленiемъ, введены по всей пѣхотѣ, вмѣсто мундировъ, туники какъ для парадовъ, такъ и для ежедневнаго употребленiя. Вмѣсто шинелей, офицеры будутъ носить епанчи (*caban*), то есть короткiя шинели съ капишенами, какiя уже введены въ африканской армiи. Штабъ-офицеры, вмѣсто шпагъ будутъ имѣть прямыя сабли съ желѣзными полированными ножнами; сабельные эфесы оберъ-офицеровъ будутъ прямѣе, нежели теперешнiе. Всѣ безъ различiя офицеры будутъ носить, во время службы, вмѣсто шарфовъ, пояса: въ линѣйныхъ войскахъ золотые, въ легкой пѣхотѣ серебряные съ тремя голубыми каймами; на застежкахъ, изъ вызолоченной желтой мѣди, будетъ изображенъ Генiй Францiи. Равно и офицерскiя эполеты подвергнутся нѣкоторымъ перемѣнамъ.

— Письмо изъ Альжира, отъ 10-го числа, сообщаетъ извѣстiе, изъ котораго можно предполагать, что взрывъ пороховыхъ магазейновъ причиненъ туземцемъ. Въ развалинахъ нашли трупъ негра, котораго никто не могъ узнать; это заставляетъ догадываться, что онъ совершивъ преступленiе, самъ палъ первою жертвою. Сверхъ сего въ письмѣ этомъ извѣщаютъ, что съ большою дѣятельностiю начали вооружаться противъ Кабиловъ.

— Сколько намъ извѣстно, дагеротипное искуство имѣло приложенiе съ изящныхъ искуствахъ. Проживающiй въ Римѣ Д-ръ Дрессель, давно уже старался примѣнить это искусство къ механической части нѣкоторыхъ ученыхъ трудовъ, преимущественно

których, wzywani po imieniu Deputowani, jawnie swoje kreski rzucali, dzieląc się tym sposobem na dwie różne strony. Powszechna wesołość towarzyszyła temu działaniu, które zdaniem powszechném, uznano za zbyt powolne i wiele zabierające czasu. Wypadek głosowania był następujący: z pomiędzy 242 głosujących, 238 rzuciło swe kreski do białéj, a 4-ch tylko do czarnéj urny; projekt zatém został przyjęty.

— Marszałek Bugeaud odjechał już wczoraj do Algieru. Sądzą, że wiadomość o strasznćm nieszczęście, jakie się tam przytrafiło, przyśpieszyła jego odjazd. Nazajutrz po explozyi brakowało przy appelu 135 żołnierzy, między któremi liczono 48 ranionych. Dnia 10-go odbyło się uroczyste żałobne nabożeństwo za wszystkich, którzy podczas wybuchu zginęli.

— Dnia 17 listopada roku zeszłego, między Francyą a Imanem Muskatu czyli Maskate, w Zanzibar, stolicy afrykańskich posiadłości tego władzcy, zawarty został traktat przyjaźni, handlu i żeglugi. Pełnomocnikiem francuzkim był P. Fossés, Kapitan marynarki i dowódzca stacyi francuzkiéj przy wyspach Bourbon i Madagaskarze. Iman Maskatu jest to potężny władzca, którego kraje znaczną przestrzeń zajmują, i z jednéj strony graniczą z posiadłościami Mehmeda Alego i Szacha perskiego, z drugiéj zaś rozciągają się ku francuzkiéj kolonii Bourbon i ku nowym posiadłościom Francyi na wyspach Komorskich. Zarazem Naczelnik religijny, polityczny Monarcha i Kupiec, panuje on przez religią, oręż i handel nad 7—800 milami azyatyckich i afrykańskich brzegów; rządzi, jako Arab, arabskiemi pokoleniami byłego królestwa Omanu; posiada klucz do odnogi Perskiéj i morza Czerwonego, i władzę swą wzdłuż niegdyś tak sławnego, a dziś prawie zapomnianego pobrzeża Zangwebar, rozciąga aż daleko w głąb kraju. Dochody jego wynoszą kilka milionów franków; posiada liczną marynarkę handlową, a różne porty jego kraju są ogniskiem bardzo ożywionego handlu z Persyą, Indyami, Madagaskarem, i z różnemi europejskiemi osadami na Oceanie Indyjskim.

— Jeżeli koleje żelazne z Paryża do Lyonu, z Lyonu do Avignonu i z Avignonu do Marsylii, przełożone właśnie Izbie Deputowanych, przyjdą rzeczywiście do skutku, tedy z Paryża w 24, a z Londynu w 36 godzinach dostać się będzie można na morze Śródziemne.

Dnia 20 *marca*.

Postanowieniem Królewskiém zaprowadzone zostały w całéj piechocie, zamiast mundurów, tak nazwane tuniki, tak na paradę jak i na powszednie użycie. W miejsce płaszczów, oficerowie nosić będą *opończe* (caban), to jest płaszczyki krótkie z kapturami, jak to ma już miejsce w armii afrykańskiéj. Oficerowie sztabowi, w miejsce szpad, nosić będą pałasze proste w pochwie polerowanéj żelaznéj, klingi pałaszów niższych oficerów będą mniéj krzywe niż dotąd. Wszyscy oficerowie bez różnicy nosić będą w czasie służby zamiast szarf, pasy z galonów, w wojsku liniowém złote, w lekkiéj piechocie srebrne, z trzema niebieskiemi prążkami; na klamrach z pozłacanéj miedzi, ma bydź wyryty Gieniusz Francyi. W szlifach też oficerskich wprowadzone będą pewne odmiany.

— List z Algieru pod d. 10, donosi o pewnéj okoliczności, z któréj domyślać się można, że wybuch prochowych magazynów był dziełem krajowca. Znaleziono bowiem w gruzach ciało Murzyna, którego nikt nie mógł poznać; zdaje się przeto, że on dopełnił czynu fanatyzmu, którego sam piérwszą stał się ofiarą. Prócz tego tenże list donosi, że bardzo czynnie rozpoczęły się uzbrojenia przeciw Kabylom.

— O ile nam wiadomo, sztuka dagerotypowania posługiwała tylko dotąd celom artystycznym. Zamieszkały w Rzymie Dr. Dressel, oddawna już miał na myśli, azaliby nie można byłoby użyć jéj pomyślnie w pomoc przy mechaniczućj części pewnych prac naukowych, nadewszyst-

же къ снятію копій со старыхъ нечеткихъ рукописей. Предпринятый имъ по сему предмету опытъ, произведенъ былъ съ удивительною удачею. Онъ въ продолженіи 11-ти минутъ, снялъ самую вѣрную копію съ одной страницы, почти неразбираемаго греческаго письма XII столѣтія, заключавшей 42 строки *in folio*. Для снятія копіи съ него обыкновеннымъ образомъ, необходимо нужно было по крайней мѣрѣ 16-ть дней.

21 Марта.

Господа Лянье и Буасси д'Англа, представили третьяго дня въ палату депутатовъ предложеніе, по коему, при предстоящихъ общихъ выборахъ, никто не можетъ быть избранъ въ члены палаты депутатовъ, если онъ самъ лично или посредствомъ другихъ заключилъ съ правительствомъ какой либо денежный договоръ. Предложеніе сіе было вчера соображаемо палатою, собравшеюся въ своихъ отдѣленіяхъ, изъ коихъ 4 объявили себя въ пользу его чтенія на общемъ засѣданіи, другія же 5 отдѣленій, состоящія изъ консерватистовъ, совершенно отринули оное. За симъ, на публичномъ засѣданіи, палата занималась опредѣленіемъ чрезвычайнаго кредита для министра внутреннихъ дѣлъ, въ 200,000 фр., на предметъ вспомоществованія богоугоднымъ заведеніямъ; кредитъ этотъ, согласно съ мнѣніемъ коммисіи, утвержденъ былъ значительнымъ большинствомъ (посред. раздѣленія).

— Оппозиція почти съ ужасомъ замѣчаетъ какъ много повредила она себѣ, требованіемъ явнаго балотированія по всѣмъ проектамъ закона. Вчерашнее и предъидущее балотированіе посредствомъ раздѣленія, служитъ лучшимъ доказательствомъ этого. До сихъ поръ почти не было примѣра, чтобы какой либо проектъ утвержденъ былъ посредствомъ тайной балотировки, безъ значительнаго противъ него числа черныхъ баловъ; такъ какъ многіе изъ членовъ оппозиціи, положили себѣ за непремѣнное правило, бросать черный шаръ въ ящикъ противъ всякаго закона, не взирая на его цѣль и пользу, коль скоро правительство само вноситъ оный, или поддерживаетъ его. Но теперь, когда должно балотировать явнымъ образомъ, то есть, когда всякій видитъ кто въ какой ящикъ опускаетъ свой шаръ, вѣрно, ни одинъ изъ упомянутыхъ членовъ не захочетъ явно быть столько страннымъ, чтобы балотировать противъ того, что общій здравый разсудокъ признаетъ благимъ и полезнымъ. Такимъ образомъ явная балотировка сдѣлается безспорно надежнѣйшимъ щитомъ противъ скрытныхъ происковъ той оппозиціи, которая всю силу политической своей мудрости и либерализма, полагаетъ въ томъ, чтобы всегда и вездѣ сопротивляться дѣйствіямъ правительства.

Англія.

Лондонъ, 17 Марта.

Въ *Times* утверждаютъ, что какой-то мужчина прицѣлился было пистолетомъ въ герцога Альберта, во время верховой его прогулки, но не выстрѣлилъ, и удалился такъ скоро, что его донынѣ неотыскали.

— Послѣднія извѣстія изъ Дублина сообщаютъ, что тамошній муниципалитетъ постановилъ назначить О'Коннеля своимъ представителемъ при соображеніи въ парламентѣ билля относительно сооруженія желѣзной дороги изъ Дублина въ Гальве. Такимъ образомъ ирландскій агитаторъ, можетъ быть и не совершенно противъ своей воли, занялъ бы снова свое мѣсто въ англійскомъ парламентѣ.

— По недостатку политическихъ извѣстій, большая часть журналовъ наполнена подробностями на счетъ посѣщенія Королевою и герцогомъ Альбертомъ гошпиталя Іисусса Христа. Богоугодное сіе заведеніе основано Королемъ Эдуардомъ VI, и имѣетъ цѣлію доставлять убѣжище и воспитаніе бѣднымъ сиротамъ, число коихъ простирается теперь до 900 чел. Училище сіе называется также *Blue coat school*—(училище синихъ сюртуковъ), такъ какъ воспитанники носятъ длинные синіе сюртуки съ бѣлыми металлическими пуговицами и поясомъ, сверхъ сего желтые панталоны и башмаки. Ежегодныя издержки на содержаніе сего заведенія, простираются до 30,000—40,000 ф. стерл. Королева при входѣ въ институтъ встрѣчена была лордомъ Меромъ и лондонскимъ городскимъ управленіемъ, при чемъ на органахъ играли

ko zaś przy kopiowaniu starych nieczytelnych rękopismów. Podjęta przezeń w tym względzie proba, odbyła się nadspodziewanie szczęśliwie; ponieważ w ciągu niespełna 11 minut, zrobił jak najwierniejszą kopię jednéj stronnicy prawie wypłowiałego greckiego kodexu z XII wieku, zawierającą 42 wierszy in folio. Sztycharz na zdjęcie podobnego facsimile, potrzebowałby najmniéj dni 16.

Dnia 21 marca.

PP. Lasnyer i Boissy d'Anglas, złożyli onegdaj w biurze Izby Deputowanych wniosek, podług którego, od następnych ogólnych wyborów, nikt nie może bydź wybranym na członka Izby Deputowanych, jeśli czy to sam, czy przez innych, zawarł z rządem jakąkolwiek pieniężną umowę. Wniosek ten był wczoraj roztrząsany przez Izbę, zgromadzoną w swych biorach, z których 4 oświadczyły się za odczytaniem jego na posiedzeniu publicznem, podczas gdy 5 innych, w których większość konserwacyjna przemaga, odrzuciły go całkiem. Następnie, na posiedzeniu publicznem, Izba zajmowała się uchwałą nadzwyczajnego kredyta dla Ministra spraw wewnętrznych, w ilości 200,000 fr. na wsparcie szpitalów, który też, zgodnie ze zdaniem Komissyi, znaczną większością (przez podział) uchwalony został.

— Oppozycya postrzega już prawie z przestrachem, jak złą sama sobie wyświadczył przysługę, żądając głosowania jawnego nad każdym projektem do prawa. Wczorajsze i onegdajsze głosowanie przez podział, jest najlepszym tego dowodem. Dotąd nie było prawie przykładu, ażeby jakikolwiekbądź projekt uchwalony był przez głosowanie tajne bez znacznej przeciw niemu liczby kresek czarnych; albowiem wielu z pomiędzy członków oppozycyi, przyjęło sobie za stałą zasadę, rzucać czarną gałkę do urny, przeciw wszelkiemu prawu, bez względu na jego cel i użytek, jak skoro tylko rząd, albo je sam wnosi, albo wniesione przez innych popiera. Ale teraz, gdy przychodzi głosować jawnie, to jest gdy każdy widzi do jakiéj kto urny kreskę swoję ma wrzucić, żaden zapewne z pomienionych członków nie zechce ściągać na siebie śmieszności, aby głosować miał przeciw temu, co ogólny zdrowy rozsądek za dobre i pożyteczne uznaje. Tym sposobem głosowanie jawne, stanie się niezawodnie najpewniejszą tarczą przeciw skrytym intrygom owéj oppozycyi, która całą treść politycznéj swojéj mądrości i liberalizmu, mniema bydź zamkniętą w téj zasadzie, aby się zawsze i wszędzie działaniom rządu przeciwić.

Anglia.

Londyn, 17 marca.

Times zapewnia, że d. 12 jakiś mężczyzna wymierzył pistolet do Xięcia Alberta, w czasie konnéj jego przejażdżki, ale wcale nie wystrzelił; potém zaś tak nagle się oddalił, że go dotąd wynaleść nie zdołano.

— Według ostatnich wiadomości z Dublina, municypalność tameczna postanowiła mianować O'Connella reprezentantem swych interessów, przy roztrząsaniu w parlamencie billu o założeniu kolei żelaznéj z Dublina do Galway. Tym więc sposobem agitator irlandzki, może nie zupełnie wbrew woli swojéj, zająłby znowu swe miejsce w parlamencie angielskim.

— W braku wiadomości politycznych, większa część dzienników napełniona jest szczegółami odwiedzin Królowéj i Xięcia Alberta w Szpitalu Chrystusa. Instytut ten założony został przez Króla Edwarda VI, i ma na celu udzielanie przytułku i nauki ubogim sierotom, których liczba wynosi obecnie 900. Szkoła ta nazywa się także *Blue coat school* (szkoła niebieskich surdutów), ponieważ wychowańcy mają długie niebieskie surduty z białemi metalowemi guzikami i pasem, do tego żółte pantalony i ciżmy. Roczne wydatki na tę szkołę wynoszą 30,000—40,000 f. st. Królowa przyjmowaną była przez Lorda Majora i Korporacyą Londynu, a organy grały pieśn narodową: „*God save the Queen*". Poczém wszyscy uczniowie śpiewali piérwsze wiersze 100 go psalmu, którego text, dwaj z nich podali Królowéj i Xięciu Albertowi na klęczkach. Potém nastąpiły odczyty z Ewangelii, modlitwy i t. p. Podczas

народный гимнъ: „*God s ve the Queen;*" засимъ всѣми воспитанниками пропѣты была первые стихи 100 го псалма, слова коего вручены были ими на колѣняхъ Королевѣ и герцогу Альберту; въ заключеніе читаемы были Евангеліе, молитвы и пр. Во время обѣда воспитанниковъ, высокіе посѣтители ходили около столовъ. На Королевѣ была зеленая бархотная шляпа, черное шелковое верхнее платье, называемое *Полька*, подбитое горностаями, и темная кашемировая шаль.

— Двѣнадцать индѣйскихъ начальниковъ Синдской страны, прибыли въ Сутгамптонъ, откуда немедленно отправились въ Лондонъ. Они прбудутъ въ качествѣ посланниковъ лишенныхъ власти Эмировъ, чтобы исходатайствовать у англійскаго правительства освобожденіе ихъ изъ плѣна и возвращеніе имъ власти въ ихъ земляхъ.

— Въ то время, какъ въ парламентѣ раздаются сердобольныя рѣчи въ пользу Негровъ, журналы сообщаютъ снова, что въ самомъ Лондонѣ трое бѣлыхъ несчастныхъ померли дѣйствительно съ голода. Въ числѣ сихъ страдальцевъ была Екатерина Нейль, ирландская уроженка, мать двоихъ дѣтей, которая въ продолженіе всей недѣли пріобрѣла трудами не болѣе 2 шиллинговъ (60 копѣекъ сер). Въ жур. *Examiner* пишутъ, что одинъ изъ членовъ общества, для посѣщенія бѣдныхъ *(Visiting Society)* узналъ было о ея нищетѣ, но не доставилъ никакого вспомоществованія, потому что она была католическаго вѣроисповѣданія. Другія же два лица, умершія голодною смертію, были также мать и дочь, имѣвшая 14-ть мѣсяцевъ отъ роду.

18 *Марта.*

Въ *Morning-Chronicle* утверждаютъ, что г-нъ Гольбурнъ рѣшился наконецъ не оставлять министерства, не смотря на то, что онъ неблагопріятствуетъ проекту относительно доставленія Евреямъ правъ гражданства. Г. Гладстоунъ намѣренъ также вступить обратно въ кабинетъ, на мѣсто графа Рипона, президента Контрольной части.

— Дѣла Ла Платы возбудили опасеніе между большею частію здѣшнихъ купцевъ, участвующихъ въ юго-американской торговлѣ, а въ Ливерпулѣ учрежденъ даже комитетъ съ тою цѣлію, чтобы обращать вниманіе правительства и парламента на критическое положеніе дѣлъ и англійскимъ подданныхъ въ Монтевидео. По послѣднимъ извѣстіямъ, Монтевидео все еще было осаждаемо войсками генерала Орибе; устроены были новыя баттареи, а жителямъ всѣхъ безъ различія націй, угрожала крайняя опасность.

— Пожары въ Лондонѣ случаются чрезвычайно часто, такъ что если всѣхъ ихъ не льзя приписать поджигательству, то по крайней мѣрѣ большая часть изъ нихъ возбуждаетъ подозрѣніе. Но сомнѣваются, что почти при всякомъ изъ пожаровъ химическія спицы играютъ главную роль.

19 *Марта.*

На прошедшемъ засѣданіи верхней палаты, лордъ Минто представилъ нѣсколько прошеній объ увеличеніи жалованья учителямъ въ Шотландіи; лордъ Буклей отвѣчалъ на сіе, что предметъ этотъ обратилъ уже на себя вниманіе правительства и что уже назначенъ комитетъ для соображенія онаго. Засимъ прочитанъ былъ во второй разъ билль о налогѣ на доходы, дальнѣйшія однако же по сему предмету пренія, по предложенію лорда Варнклифа, отсрочены до слѣдующихъ засѣданій. На вчерашнемъ, весьма непродолжительномъ засѣданіи, палата отсрочила свои занятія до 3 Апрѣля.

— Въ нижней палатѣ, предложеніе лорда Дункана относительно уничтоженія налога съ оконъ вызвало продолжительныя пренія, вслѣдствіе коихъ, значительнымъ большинствомъ голосовъ оно было отринуто.

— Сэръ Тоамсъ Фримэнтль, новый секретарь Ирландіи, отправился въ Дублинъ для вступленія въ свою должность.

Испанія.

Мадритъ, 8 *Марта.*

Проектъ постановленія о бродягахъ подалъ поводъ къ жаркимъ преніямъ. Одинъ изъ членовъ палаты депутатовъ совѣтовалъ отдавать бродягъ въ военную службу; но это такъ не понравилось генералу

kiedy uczniowie zasiedli do obiadu, dostojni goście przechadzali się pomiędzy stołami. Królowa miała na sobie zielony axamitny kapelusz, czarny jedwabny płaszczyk, *Polka* zwany, wykładany gronostajami, i ciemny szal kaszmirowy.

— Dwunastu naczelników indyjskich z kraju Sind, przybyli do Southampton, zkąd niezwłocznie udali się do Londynu. Przybywają oni jako posłańcy strąconych Emirów, aby wyjednać u rządu angielskiego uwolnienie ich z niewoli i przywrócenie do władzy w swych krajach.

— Kiedy w Parlamencie znowu tak czule słyszymy mowy na korzyść Murzynów, tymczasem dzienniki donoszą znowu, że w samym Londynie trzéj biali ludzie umarli rzeczywiście z głodu. Pomiędzy tymi zagłodzonemi była Katarzyna Neil, Irlandka, matka dwojga dzieci, która przez cały tydzień nie zarabiała więcéj jak 2 szylingi (4 zł. pol.). Dz. *Examiner* donosi, że jeden z członkow towarzystwa dla odwiedzania ubogich (*Visitin: Society*) dowiedział się był o jéj nędzy, ale nie udzielił żadnéj pomocy, dla tego, że była katoliczką. Inne dwie z głodu zmarłe osoby, była także matka i 14 to miesięczna jéj córka.

Dnia 18 *marca.*

Morning Chronicle zapewnia, że P. Goulburn namyślił się pozostać w ministerstwie, pomimo że nie jest za emancypacyą Żydów. Pan Gladstone ma także zamiar powrócić do gabinetu, i to na miejsce Hrabiego Ripon, Prezesa urzędu Kontrolli.

— Sprawy krajów La Plata wzbudziły nie małą obawę pomiędzy większą częścią kupców tutejszych, mających udział w południowo-amerykanskim handlu, a w Liverpoolu zawiązał się nawet komitet, który ma zwracać uwagę parlamentu na krytyczne położenie interessów i poddanych angielskich w Montevideo. Według ostatnich wiadomości, Montevideo było jeszcze ciągle oblegane przez wojsko Jenerała Oribe; urządzono nowe baterye, a życie i majątki wszystkich bez różnicy mieszkańców, były zagrożone największém niebezpieczeństwem.

— Pożary w Londynie mnożą się w przerażającym stosunku i w szybkim po sobie następstwie. Jeżeli nie można wszystkich przypisać umyślnemu podpaleniu, przynajmniéj większa ich część wzbudza podejrzenie. W każdym razie rzeczą jest dowiedzioną, że zapałki chemiczne prawie w każdym z pożarów główną grają rolę.

Dnia 19 *marca.*

Na onegdajszém posiedzeniu Izby Wyższéj, Lord Minto przełożył kilka petycyi względem podwyższenia płacy dla nauczycieli w Szkocyi; na co Lord Buccleugh oświadczył, że już ten przedmiot zwrócił na się uwagę rządu, i że już wyznaczono komitet do jego roztrząśnienia. Następnie odczytany został po raz drugi bill o podatku od dochodow, dalsze wszakże w tym względzie rozprawy, na wniosek Lorda Wharncliffe, odłożono do następnych posiedzeń po świętach. Na wczorajszém, bardzo krótkiem posiedzeniu, Izba odroczyła się do d. 3 kwietnia.

— W Izbie Niższéj, wniosek Lorda Duncan, o zniesienie podatku od okien, wywołał długie rozprawy, w skutek których, znaczną większością głosów, odrzucony został.

— Sir Tomasz Freemantle, nowy Sekretarz do spraw Irlandyi, wyjechał do Dublina dla objęcia tam swego urzędu.

Hiszpania.

Madryt, 8 *marca.*

Projekt do prawa o włóczęgach stał się powodem do nader żywych sporów. Jeden bowiem z deputowanych radził z mownicy, aby wszystkich włóczęgów oddawać do wojska, co tak mocno obraziło Jenerała Narwaez, że wy-

Нарваэсу, что онъ съ сильнымъ негодованіемъ сказалъ, что ему извѣстно, что многіе съ завистью смотрятъ на раны воиновъ, однако достовѣрно, что ни одинъ изъ членовъ конгресса не пренебрегаетъ военною службою. „Если бы проектъ сей былъ принятъ, (продолжалъ ораторъ) я просилъ бы увольненія отъ должности, и увѣренъ, что всѣ военные, отъ младшаго оберъ-офицера до старшаго генерала, протестовали бы противъ столь пагубной мѣры, съ тѣмъ, чтобы устранить упадокъ отечества.“ Въ этихъ словахъ, большая часть депутатовъ видитъ воззваніе къ войскамъ противъ постановленій кортесовъ.

13 Марта.

На прошедшемъ засѣданіи конгресса, происходили пренія по предложенію меньшинства коммисіи относительно возвращенія церковныхъ имуществъ, которое отвергнуто было большинствомъ 117 голосовъ противъ 24. На этомъ же засѣданіи, конгрессъ утвердилъ предложенный правительствомъ законъ о бродягахъ, большинствомъ 77 голосовъ противъ 45. Если законъ сей будетъ исполняться во всей точности, то по крайней мѣрѣ десятая часть испанскаго народонаселенія подвергнется отвѣтственности. Во всякомъ случаѣ законъ сей можетъ считаться сильнымъ орудіемъ въ рукахъ правительства.

— Маркизъ Виллума и братъ его генералъ Пезуэлла, приняты были сего дня въ число кавалеровъ ордена Калатравы.

Турція.

Константинополь, 1 Марта.

Порта препроводила къ посланникамъ великихъ державъ письменный отвѣтъ на послѣднюю ихъ ноту относительно ливанскихъ дѣлъ. Но этотъ отвѣтъ написанъ въ столь общихъ и неопредѣленныхъ выраженіяхъ, что не льзя заключить съ достовѣрностію, намѣрена ли Порта немедленно привести въ исполненіе свое постановленіе, или она будетъ ожидать утвержденія кабинетовъ европейскихъ державъ. Г. Кэннингъ противится исполненію сего постановленія Порты, такъ какъ оно несогласно съ прежнимъ опредѣленіемъ великихъ державъ, а равно и изъ опасенія, чтобы Порта входя такимъ образомъ во внутреннее управленіе Ливана, не возстановила тамъ со временемъ чисто-турецкаго управленія, или чтобы французское и австрійское вліяніе не получили перевѣса надъ англійскимъ.

— Мустафа Нури-Паша, пользовавшійся большою довѣренностію покойнаго Султана, и бывшій послѣ вступленія на престолъ Абдулъ-Меджида, Сераскиромъ, на прошедшей недѣлѣ удаленъ отъ должности и посланъ на жительство въ Адріанополь. На мѣсто его назначенъ въ качествѣ Визиря, Гайреддинъ-Паша, прежній бригадиръ румелійской арміи.

— Порта намѣрена усилить свои доходы обложеніемъ новою податью Раевъ. Донынѣ Раи, раздѣленные на три разряда, платили съ каждаго мужчины по 15, 30 и 60 турецкихъ піастровъ подати въ годъ. Подать сію Порта намѣрена теперь уве-личить до 20 піастровъ, для всѣхъ разрядовъ, со включеніемъ въ число плательщиковъ даже и дѣтей. Увеличеніе подати Порта объясняетъ тѣмъ, что со времени установленія оной, дѣйствительная цѣнность турецкихъ денегъ значительно понизилась, и что слѣдовательно сіе увеличеніе есть только сравненіе прежняго достоинства оныхъ съ настоящимъ. Но Порта здѣсь упускаетъ изъ виду, что по мѣрѣ пониженія цѣнности денегъ, возвысилась также цѣна на всѣ предметы, и что, сверхъ сего, общее благосостояніе народа время отъ времени уменьшается. Сіе финансовое распоряженіе, если дѣйствительно приведено будетъ въ исполненіе, то усилитъ еще болѣе и безъ того уже жалкую участь угнетенныхъ Раевъ.

rzekł z największém uniesieniem: iż wie, że wiele osób patrzy zazdrośnie na chwalebne blizny wojowników, pewny jest wszakże, że żaden członek kongresu nie pogardza stanem wojskowym. „Gdyby jednak projekt ten przyjęto, (rzekł daléj), wtenczas ja sam najpiérwszy złożyłbym mój rząd, i jestem przeświadczony, że wszyscy wojskowi, od najmłodszego podporucznika do najstarszego Jenerała, protestowaliby przeciw tak zgubnemu środkowi, w celu przeszkodzenia upadku ojczyzny.“ W słowach tych znaczna część deputowanych widzi odwołanie się naczelnego wodza do wojska przeciw uchwałom Kortezów.

Dnia 13 marca.

Na onegdajszém posiedzeniu Kongressu Deputowanych, toczyły się rozprawy nad wnioskiem mniejszości komissyi względem zwrótu dóbr kościelnych, który, większością 117 przeciw 24 głosom, odrzucony został. Na témże posiedzeniu Kongress przyjął wniesione przez rząd prawo o włoczęgach, większością głosów 77 przeciw 45. Jeżeli to prawo co do słowa wejdzie w wykonanie tedy przynajmniéj dziesiąta część ludności hiszpańskiéj ulegnie jego rozporządzeniom. W każdym razie może ono posłużyć za ostrą broń w ręku rządu.

— Margrabia Villuma i brat jego Jenerał Pezuela, przyjęci dzisiaj zostali w poczet kawalerów orderu Kalatrawy.

Turcya.

Konstantynopol 1 marca.

Porta przesłała Posłom wielkich mocarstw piśmienną odpowiedź na ich ostatnią wspólną notę względem sprawy Libanu. Ale odpowiedź ta ułożona jest w tak ogólnych i ciemnych wyrażeniach, że z pewnością wiedzieć nie można, czy Porta chce wykonywać zaraz postanowienia swoje w tym względzie, czyli też oczekiwać piérwej na potwierdzenie ich przez gabinety mocarstw europejskich. P. Canning jest zupełnie przeciwnym wykonaniu postanowień Porty, już to jako niezgodnych z dawniejszą uchwałą wielkich mocarstw, już to z obawy, aby za ich pomocą Porta, wciskając się do wewnętrznéj administracyi Libanu, nie przywróciła tam za czasem rządów czysto-tureckich, albo też aby wpływ francuzki i austryacki nie wziął przewagi nad angielskim.

— Mustafa-Nuri Basza, niegdyś powiernik zmarłego Sułtana, wkrótce po wstąpieniu na tron Abdul Medżida, Soraskier, późniéj wysłany z missyą do Syryi, następnie Rumili Welessi i niedawno Namiestnik Widdinu, został w przeszłym tygodniu usunięty i do Adryanopola do mieszkania wysłany. W jego miejsce mianowany został w stopniu Wezyra Hajreddin Basza, dawniéj Brygadyer przy armii rumelijskiéj.

— Porta zamyśla kosztem Rajasów powiększyć dochody skarbowe. Dotychczas płacili Rajasowie, podług 3-ch klass, po 15, 30 i 60 tureckich piastrów podatku rocznego, od głowy każdego dorosłego mężczyzny. To pogłówne chce teraz Porta w każdéj klassie o 20 piastrów rocznie podwyższyć, i nawet dzieci pod opłatę podciągnąć. Za powód tego przytacza Porta, że od zaprowadzenia tego podatku, rzeczywista wartość pieniędzy tureckich znacznie niżéj spadła, a zatém, że to podwyższenie jest tylko porównaniem dawnéj ich wartości z teraźniejszą. Ale Porta zapomina naprzód, że w stosunku ze zniżeniem wartości pieniędzy, podniosła się także cena wszystkich kupnych przedmiotów, a powtóre, że i ogólna pomyślność od roku do roku się zmniejsza. To rozporządzenie finansowe, jeżeli rzeczywiście zostanie wykonaném, powiększy jeszcze bardziéj już i tak opłakaną niedolę uciemiężonych Rajasów.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Глюксберга— Печ. позвол. 30 го Марта 1845 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*